

Sadot ja tuet takaavat nurmikasvien siementuotannon

Sari Peltonen, ProAgria Maaseutukeskusten Liitto

Nurmikasvien siemenviljely onnistuu hyvin eri puolilla Suomea. Se toisi myös kaivattua vaihtelua yksipuoliseen viljanviljelyyn. Tukiepäselvyydet ja satojen vaihtelut aiheuttavat kuitenkin epävarmuutta ja vähentävät kiinnostusta tuotannon lisäämiseen.

Nurmikasvit tuottivat 400 €/ha paremman taloudellisen tuloksen kuin rehuvilja vuosina 2005–2006. Viime syksyn viljan hinnalla ero kaventuu, mutta hyvä nurmisiemensato voi yhä yltää samaan kuin parhaimmat viljasadot.

ProAgrian Lohkotietopankkiin on kerätty tietoa kasvintuotannon kehittämissyöryhmien (ProViljelys) ja talousseurannassa mukana olevien tilojen tuloksista. Lohkotietopankista löytyy tietoa muun muassa timotein ja nurminadan siementuotannon kannattavuudesta vuosilta 2003–2006 noin 50–300 hehtaarin alalta.

Paras sato savimailta

Timotein ja nurminadan siemensato oli Lohkotietopankin aineistossa 200–550 kg/ha. Savimailta saatiin parhaimmat sadot. Eloperäisillä mailla siemensadot vaihtelivat runsaasti, ja esimerkiksi kuivana vuonna 2006 timotein keskisato oli jopa yli 800 kg/ha. Eloperäisillä mailla juolavehänä saattaa aiheuttaa merkittävän ongelman. Kasvustot voivat myös rehevöityä liikaa, mikä verottaa siemensatoa.

Lannoitus noudatti ympäristötuen ehtoja. Timoteille annettiin tyyppiä alle 90 kg/ha ja nurminadalle 90–100 kg/ha. Fosforia timotei sai alle 15 kg/ha ja nurminata 6–7 kg/ha.

Rikkatorjunta voi verottaa siemensatoa

Timoteilohkoilla, joilla oli tehty rikkatorjunta, sato oli noin 30 kg/ha ja nurminadalla noin 100 kg/ha pienempi kuin käsittelemättömillä lohkoilla.

Siemennurmien perustamisvuonna tehty rikkakasvien huolellinen torjunta on tärkeää, jolloin tarve torjuntaan myöhemmin satovuosina vähenee. Satovuosien torjunta tulisi tehdä varhain keväällä, koska myöhäisemmät käsittelyt voivat pienentää satoa tuntuvasti. Hankalimmat rikkakasvit

siemenviljelyksillä ovat juolavehänä ja saunakukka, jotka tulee torjua jo ennen siemenviljelyksen perustamista.

Siemennurmilla voi olla 20–30 % lakoa ilman, että se haittaa satoa. Nurminadan korjuussa laosta on jopa etua, koska sen siemen varisee herkästi.

Tässä aineistossa nurminatalohkoilla ei ollut tehty kasvunsäädäkäsittelyitä. Sen sijaan noin puolet timoteilohkoista oli käsitelty kasvunsääteillä. Timotein satoihin kasvunsääteet eivät vaikuttaneet selkeästi, ja sato saattoi jopa pienentyä, kuten vuonna 2006 noin 300 kg/ha.

Kannattavampaa kuin viljoilla

Nurmikasvien siementuotannosta saatiin 200–400 €/ha enemmän tuloa kuin rehuohran ja kevätvehnän siementuotannosta vuosien 2005 ja 2006 hintatasoilla. Merkittävintä oli nurmisiemenkasvien suuret satotuotot ja pienet muuttuvat kulut, erityisesti siemen- ja lannoituskuluissa, viljoihin verrattuna.

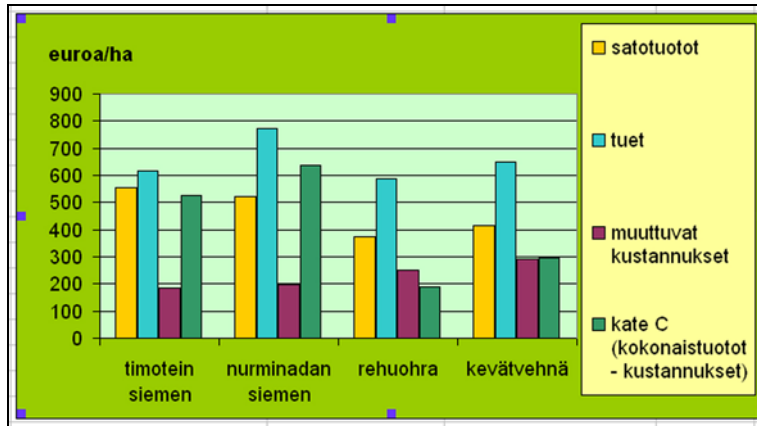
Satotuottojen osuus oli timoteilla keskimäärin puolet kokonaistuotoista, nurminadalla noin 40 %. Tuilla on siis suuri merkitys nurmisiementuotannon kokonaistuotoissa. Kone-, rakennus- ja yleiskustannukset vastasivat noin 30–40 % kokonaiskustannuksista.

Kate C -tunnusluvulla mitattuna parhaan neljänneksen taloudellinen tulos nurmikasvien siementuotantotiloilla oli vuonna 2005 noin 550 €/ha suurempi kuin heikomman neljänneksen tulos. Suurimmat erot olivat kokonaistuotoissa ja kiinteissä kustannuksissa. Parhaiten menestyneillä tiloilla kokonaistuotot olivat noin 400 €/ha suuremmat kuin heikommilla tiloilla. Kiinteissä kustannuksissa eroa oli puolestaan noin 170 €/ha.

Muuttuvat kustannukset olivat eniten tuottavilla tiloilla noin 80 €/ha suuremmat kuin heikoimmilla tiloilla. Erityisesti kasvinsuojelu- ja muut muuttuvat kustannukset olivat suuria.

Nurminadan siementuotannon tulos oli jonkin verran parempi kuin timotein. Kokonaistuotot olivat suuremmat ja kustannukset pienemmät kuin timoteilla. Toisaalta työkustannukset olivat nurminadalla 50 €/ha suuremmat kuin timoteilla. Jatkossa nurminadan siementuotannon kannattavuus voi lisääntyä timoteihin nähden, jos EU hyväksyy Suomen kansallisen siementuotannon tuen 220 €/ha.

Lisätietoja: sari.peltonen@proagria.fi
puh. 020 747 2477

Kasvintuotannon tulos vuonna 2005. Timotein siemenen tuotantokustannus oli keskimäärin 1,96 €/kg ja nurminadan 2,09 €/kg. (lähde: ProAgrian Lohkotietopankki)